

ADVIES

CRB 2021-2500

**Modernisering consumentenrechten
(omzetting Omnibus richtlijn)**

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

Advies

Modernisering consumentenrechten (omzetting 'Omnibus' – richtlijn)

**Brussel
03.09.2021**

Inbehandelingneming

Bij brief van 1 juli 2021 richtte Minister van Economie en Werk, de heer Pierre-Yves Dermagne, een adviesvraag aan de bijzondere raadgevende commissie Verbruik met betrekking tot het voorontwerp van wet houdende wijziging van boeken I, VI en XV van het Wetboek van Economisch Recht, en de bijhorende memorie van toelichting, dat tot doel heeft de richtlijn (EU) 2019/2161 van 27 november 2019¹, de zogenaamde 'Omnibus'-richtlijn, om te zetten in het Belgisch recht. De uiterlijke indieningsdatum van het advies was 30 augustus 2021.

De subcommissie Handelspraktijken, die opdracht kreeg om een ontwerpadvies voor te bereiden, kwam hiervoor bijeen, onder het voorzitterschap van de heer Jean-Philippe Ducart, op 15 juli 2021 en op 17 augustus 2021. Namen deel aan de werkzaamheden: de dames Jonckheere (Unizo), Gillis (Unizo), Kowalsky (Test Aankoop), Laplace (Comeos), Meyers (Comeos), Vanden Abeele (Agoria) en Van Overbeke (verslaggever, BV-OECO) en de heer Van Hoe (verslaggever, VBO).

De subcommissie kon voor haar werkzaamheden eveneens een beroep doen op de deskundige medewerking van de dames Alardin (FOD Economie) en Depauw (FOD Economie) en de heren Cobbaert (FOD Economie), Lagasse (beleidscel-Dermagne) en Van der Gracht (beleidscel-Dermagne).

Na een stemming op afstand, conform artikel 8 van het huishoudelijk reglement van de brc Verbruik, werd het ontwerpadvies op 3 september 2021 goedgekeurd door de plenaire vergadering, onder het voorzitterschap van de heer Reinhard Steennot.

Inleiding

Het voorontwerp van wet houdende wijziging van boeken I, VI en XV van het Wetboek van Economisch Recht heeft tot doel de 'Omnibus'-richtlijn om te zetten in het Belgische recht. De 'Omnibus'-richtlijn zorgt voor een meer doelmatige toepassing van het consumentenbeschermingsrecht in de gehele Europese Unie en werd aangenomen in het kader van de [New Deal for Consumers](#), waarmee de Europese Commissie streeft naar een betere handhaving, modernisering en versterking van het consumentenbeschermingsrecht.

Hoewel de richtlijn in grote mate een maximumharmonisatie beoogt en slechts weinig manoeuvreerruimte aan de lidstaten laat, zijn er een aantal bepalingen die de lidstaten een zekere vrijheid laten bij de omzetting van de richtlijn in hun nationale wetgeving, zodat zij in hun nationaal recht zekere bepalingen kunnen handhaven of invoeren.

De brc Verbruik heeft op 6 juli 2020 reeds een advies uitgebracht over de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn². In dit advies heeft de brc Verbruik gevraagd dat zij de gelegenheid zou krijgen een aanvullend, eerder juridisch-technisch advies te kunnen uitbrengen zodra er ontwerp teksten ter omzetting van deze richtlijn ter beschikking zijn. Het is in dat kader dat de brc Verbruik de nieuwe adviesvraag heeft ontvangen van minister Dermagne, met de aanbeveling zich in dit tweede advies hoofdzakelijk te focussen op de opties die in de artikelen 11 en 12 van het voorontwerp van wet en waarvoor de minister graag had vernomen welke de voorkeur wegdragen van de brc Verbruik.

---

¹ [Richtlijn \(EU\) 2019/2161 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en Richtlijnen 98/6/EG, 2005/29/EG en 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft betere handhaving en modernisering van de regels voor consumentenbescherming in de Unie.](#)

² [CRB 2020-1320](#) Modernisering consumentenrechten (omzetting 'Omnibus'-richtlijn), 6 juli 2020.

ADVIES

1. Algemene opmerkingen

Eerst en vooral wenst de brc Verbruik de bevoegde Minister en zijn beleidscol te bedanken voor de mogelijkheid die zij krijgt om het voorontwerp van wet en de bijhorende memorie van toelichting in te kijken en hieromtrent nog een advies te formuleren, zoals zij in haar vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn had gevraagd.

Behalve voor de artikelen die in dit advies uitdrukkelijk aan bod komen, verwijst de brc Verbruik voor de overige bepalingen naar de standpunten die zij in haar vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn heeft ingenomen.

2. Specifieke opmerkingen

2.1 Uitzonderingen op de regels voor het aankondigen van prijsverminderingen

Artikel 11 van het voorontwerp van wet voegt art. VI.18 aan het Wetboek van Economisch recht toe en bepaalt dat 'een onderneming die aankondigingen van prijsverminderingen wenst te doen, dit voortaan enkel kan doen ten opzichte van de vorige prijs die door de onderneming werd toegepast gedurende een bepaalde periode voorafgaand aan de toepassing van de prijsvermindering. De vorige prijs of de zgn. referentieprijs is de laagste prijs toegepast in de periode van dertig dagen voor de aankondiging van prijsvermindering. Deze referentieprijs moet worden vastgesteld onmiddellijk voordat de aangekondigde korting zal worden toegepast.'. Teneinde misverstanden over het toepassingsgebied van de nieuwe regelgeving te vermijden verdient het volgens de brc Verbruik aanbeveling om in het voorontwerp van wet in het eerste lid van artikel VI.18. §1 na de woorden 'Bij aankondigingen van prijsvermindering' de woorden 'aan de consument' toe te voegen. De 'Omnibus'-richtlijn is immers enkel van toepassing in B2C-relaties, en niet in B2B-relaties. Ook onder de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming³ en de daaraan voorafgaande Handelspraktijkenwetten van 1971⁴ en 1991⁵ was het toepassingsgebied tot B2C-relaties beperkt.

In het tweede lid van artikel VI.18. §1 vindt de brc Verbruik het, omwille van consistentie met de terminologie gebruikt in de memorie van toelichting en omwille van de duidelijkheid, aangewezen om 'tijdens een periode die niet korter is dan dertig dagen' te vervangen door 'tijdens een periode van dertig dagen'. Hierbij moet worden verduidelijkt dat dit de periode van dertig dagen is die de prijsvermindering onmiddellijk voorafgaat.

Verder acht de brc Verbruik het opportuun om in de laatste zin van de tweede paragraaf van pagina 7 van de memorie van toelichting de woorden 'aankondiging van' te schrappen. Het gebeurt immers vaak dat de aankondiging van de prijsvermindering de eerste dag van de toepassing van de prijsvermindering voorafgaat, waardoor beide tijdstippen niet noodzakelijk samenvallen.

---

³ [Wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming.](#)

⁴ [Wet van 14 juli 1971 betreffende de handelspraktijken.](#)

⁵ [Wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument.](#)

De brc Verbruik vraagt vervolgens dat in de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat niets belet dat de referentieprij met gebruik van moderne technologieën wordt aangegeven. In de huidige maatschappij moet volop ruimte gelaten worden voor het gebruik van digitale middelen om de consument op gepaste wijze te informeren.

Wat de verklaring voor een expliciete aanduiding van de referentieprij in de memorie van toelichting betreft, zijn de vertegenwoordigers van de distributie, de middenstand en de productie niet overtuigd van deze lezing van de 'Omnibus'-richtlijn. Volgens hen is de term 'aangeven' erg ruim en laat deze toe dat het volstaat informatie te geven die de consument in staat stelt om gemakkelijk de referentieprij vast te stellen. Als het de bedoeling van de Europese regelgever was dat de referentieprij expliciet wordt aangegeven, dan had hij de term 'vermelden' gebruikt (in het Frans 'mentionner'; in het Engels 'to mention'). Bovendien kunnen andere manieren dan de expliciete vermelding van de referentieprij veel illustratiever zijn voor de omvang van de prijsvermindering. Zo kan voor de consument het belang van de vermindering duidelijker zijn wanneer deze wordt aangegeven door een kortingspercentage dan door een loutere vermelding van de vorige prijs.

De brc Verbruik stelt bovendien voor om in de memorie van toelichting de volgende praktijken toe te voegen aan de lijst van praktijken waarop de regels inzake aankondiging van prijsvermindering niet van toepassing zijn:

- Prijsverminderingen in ruil voor een tegenprestatie van de consument (zoals de inlevering van een oud product);
- Prijsverminderingen toegekend op basis van bijzondere eigenschappen, kenmerken of hoedanigheden van de consument (bijvoorbeeld studenten of jeugdbewegingen);
- Prijsverminderingen die afhankelijk zijn van de wijze waarop de transactie tot stand komt of wordt uitgevoerd (bijvoorbeeld afhaling ter plaatse tegenover thuisbezorging);
- Prijsverminderingen bij een wijziging van de samenstelling, de staat of de inhoud van het product;
- Prijsvermindering bij aankoop van een ander product.

Deze praktijken werden reeds in de memorie van toelichting bij de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming⁶ opgenomen als praktijken die niet onder het toepassingsgebied van de (vroegere) regelgeving inzake aankondigingen van prijsvermindering vielen. Bijgevolg verdient het volgens de brc Verbruik aanbeveling om deze praktijken opnieuw in de memorie van toelichting te vermelden teneinde te verduidelijken dat dit onder de nieuwe regelgeving nog steeds het geval is.

Volgens de Europese Commissie, en bevestigd door de memorie van toelichting, vallen prijsvergelijkingen buiten het toepassingsgebied van artikel 11 van het voorontwerp van wet. De onderneming vergelijkt louter de door haar toegepaste prijs met de prijs toegepast door een andere onderneming. In de praktijk zijn er echter verschillende vormen van prijsvergelijking, waaronder een verwijzing naar een via een ander verkoopkanaal van dezelfde onderneming gehanteerde prijs. In haar advies van 2015⁷ heeft de toenmalige Raad voor Verbruik een consensus met de FOD Economie bereikt dat 'een verwijzing naar een via een ander verkoopkanaal gehanteerde prijs kan, doch enkel indien het voor de consument voldoende duidelijk is welke prijs via welk verkoopkanaal gehanteerd wordt.' (Vb. prijsvergelijking tussen de fysieke winkel en de webshop van eenzelfde onderneming). De brc Verbruik vraagt om in de memorie van toelichting te bevestigen dat verwijzingen naar prijzen die

---

⁶ [Wetsontwerp betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, 28 december 2009, DOC 52 2340/001.](#)

⁷ [Advies over oneerlijke handelspraktijken en aankondigingen van prijsverminderingen, 25 juni 2015.](#)

door dezelfde onderneming worden gehanteerd bij de verkoop via een ander verkoopkanaal geen vergelijkende reclame uitmaken.

Voorts leest de brc Verbruik in de memorie van toelichting dat prijsverminderingen ter gelegenheid van handelsmanifestaties tijdens de sperperiode voor de bepaling van de referentieprijs wel in rekening zullen worden gebracht. De vertegenwoordigers van de distributie, de middenstand en de productie vragen echter dat er met prijsverminderingen ter gelegenheid van handelsmanifestaties tijdens de sperperiode voor de bepaling van de referentieprijs geen rekening wordt gehouden (art. VI.29, § 4 WER). In haar advies van 2015 stelde de toenmalige Raad voor Verbruik reeds dat 'Veranderingen in prijs die van korte duur zijn niet in rekening worden gebracht om de referentieprijs te bepalen. Het kan zowel om prijsverhogingen als prijsverlagingen gaan.'

De vertegenwoordigers van de consumenten daarentegen willen niet dat de memorie van toelichting in deze zin wordt gewijzigd. Het bovengenoemde advies van 2015 bevat namelijk richtsnoeren die zijn uitgevaardigd na de afschaffing van bepaalde regels inzake aankondigingen van prijsverminderingen (en met name de afschaffing van de definitie van de referentieprijs, ingevolge het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 10 juli 2014⁸). In deze specifieke context konden de consumentenvertegenwoordigers aanvaarden dat een prijs die tijdens een braderie was verlaagd, niet als de referentieprijs werd beschouwd, aangezien er geen wettelijke definitie van de referentieprijs bestond. Vandaag is de situatie anders en zowel in het voorontwerp van besluit als in de richtlijn wordt de referentieprijs (die dus de laagste prijs is die in de voorafgaande 30 dagen werd aangerekend) zeer duidelijk omschreven. De consumentenvertegenwoordigers zien dan ook geen reden om in de memorie van toelichting in te gaan tegen een glasheldere definitie die in de wet is opgenomen, noch om deze eventuele tegenspraak te rechtvaardigen met een richtsnoer die zes jaar geleden, in een andere context, werd uitgevaardigd ter compensatie van het ontbreken van een definitie van de referentieprijs.

De richtlijn laat de lidstaten de mogelijkheid om uitzonderingsbepalingen te voorzien voor:

- Goederen die snel bederven of een beperkte houdbaarheid hebben;
- Producten die minder dan dertig dagen op de markt zijn;
- Progressieve prijsverminderingen

De brc Verbruik heeft in haar vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn benadrukt dat wanneer België gebruik maakt van deze uitzonderingen, er gewaakt moet worden over de transparantie en de rechtszekerheid voor de consument. Aankondigingen van prijsverminderingen mogen de consument niet misleiden. Anderzijds moet de toepassing van de regels uiteraard ook werkbaar blijven in de praktijk en de drie bovengenoemde uitzonderingen zouden kunnen tegemoetkomen aan een aantal probleemsituaties die zich in de praktijk zullen stellen.

De brc Verbruik wenst nog te benadrukken dat deze regels enkel op goederen – en niet op diensten – van toepassing zijn, zoals door de Europese Commissie bevestigd. Om misverstanden te vermijden, vraagt ze dat deze verduidelijking in de memorie van toelichting wordt opgenomen en de titel van afdeling 1, hoofdstuk 6, titel 2, boek VI van het Wetboek economisch recht aan te passen alst volgt: 'Aankondigingen van prijsverminderingen van goederen'.

---

⁸ JHEU, Arrest van 10 juli 2014, zaak C-421/12.

2.1.1 Goederen die snel bederven of een beperkte houdbaarheid hebben

Het voorontwerp van wet voorziet in een uitzondering op de algemene regel voor de goederen die snel bederven of een beperkte houdbaarheid hebben, zoals voeding, bloemen en planten.

De brc Verbruik is tevreden met deze uitzondering, die conform is aan de opmerking uit haar vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn⁹. Om verwarring te vermijden, vraagt de brc Verbruik wel om de laatste paragraaf van art. VI.18 WER, ingevoegd door artikel 11 van het voorontwerp van wet, te herformuleren, zodat het duidelijk is dat goederen die snel bederven of een beperkte houdbaarheid hebben, volledig buiten het toepassingsgebied van art. VI. 18 WER, eerste paragraaf vallen. De huidige formulering ('De in paragraaf 1 bedoelde periode is niet van toepassing...') lijkt immers te suggereren dat er dan wel een andere periode dan deze in de eerste paragraaf dient te worden gehanteerd.

Le banc consommateur souhaite toutefois attirer l'attention du législateur concernant la définition des notions de biens qui périssent rapidement ou qui ont une durée de conservation limitée. Ces notions ne doivent pas donner lieu à des abus.

2.1.2 Goederen die minder dan dertig dagen op de markt zijn

In artikel 11 van het voorontwerp van wet wordt de optie voorgesteld om al dan niet een paragraaf aan art. VI.18 WER toe te voegen, die luidt als volgt:

'Voor producten die minder dan dertig dagen op de markt zijn, is de vorige prijs de laagste prijs die door de onderneming is toegepast tijdens een periode die niet korter is dan zeven dagen voor de toepassing van de prijsvermindering.'

De brc Verbruik verwijst in dit kader naar haar vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn¹⁰ en pleit ervoor dat de Belgische wetgever gebruik zou maken van de mogelijkheid die de richtlijn biedt om prijsverminderingen voor goederen die minder dan dertig dagen op de markt zijn toe te laten. Hierbij dient gewaakt te worden over de transparantie ten aanzien van de consument.

De brc Verbruik is echter van oordeel dat het aangewezen is om geen vaste, verkorte periode in de wetgeving op te nemen, maar om de onderneming de vrijheid te geven om zelf, mits de nodige transparantie ten aanzien van de consument, een kortere referentieperiode te bepalen voor een goed dat minder dan dertig dagen op de markt is. In dat geval dient de laagste prijs die tijdens de verkoopperiode van minder dan dertig dagen werd toegepast als de 'vorige prijs' te worden beschouwd.

Aangepaste regels moeten er dus toe leiden dat voor een nieuw goed dat op de markt gebracht wordt (of goederen die opnieuw op de markt worden gebracht na een ruime tijd (cf. infra)), prijsverminderingen kunnen worden aangekondigd onder dezelfde voorwaarden als voor goederen die al meer dan dertig dagen op de markt waren.

Zoals reeds in haar vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn vermeld, benadrukt de brc Verbruik dat het bovenstaande niets afdoet aan de mogelijkheid voor een onderneming om met een lanceerprijs te werken.

---

⁹ [CRB 2020-1320](#) Modernisering Consumentenrechten (omzetting 'Omnibus'-richtlijn), 2.2.2.1 Goederen die snel bederven of een beperkte houdbaarheid hebben.

¹⁰ [CRB 2020-1320](#) Modernisering Consumentenrechten (omzetting 'Omnibus'-richtlijn), 2.2.2.2 Goederen die minder dan 30 dagen op de markt zijn.

De brc Verbruik merkt bovendien op dat in de memorie van toelichting dient te worden verduidelijkt of deze regeling al dan niet tijdens de soldenperiode van toepassing is.

Het verdient verder aanbeveling dat in de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat met 'op de markt zijn' wordt verwezen naar 'de tekoopaanbieding door de onderneming die tot een aankondiging van prijsvermindering wenst over te gaan', zoals ook door de Europese Commissie werd beschreven.

Met het begrip 'nieuwe goederen' wordt, enerzijds, nooit eerder verkochte goederen beoogd, of, anderzijds, goederen die reeds ruime tijd (vb. één jaar) geleden te koop werden aangeboden, nadien van de markt zijn gehaald en vervolgens opnieuw op de markt worden gebracht. De brc Verbruik stelt – conform de zienswijze van de Europese Commissie - dat een onderneming de prijs van het goed dat opnieuw op de markt wordt gebracht kan bepalen (t.w. vrije prijszetting). Het staat de onderneming dus vrij om een andere prijs aan te duiden dan de prijs die in het verleden gold. Bij het aankondigen van prijsverminderingen voor dergelijke goederen kan enkel de prijs waaraan het goed opnieuw op de markt wordt gebracht als referentieprijs gelden op voorwaarde dat dit de laagste prijs is die in de referentieperiode werd toegepast. Tot slot wijst de brc Verbruik erop dat in de voorgestelde paragraaf (t.w. artikel 18, § 2) de term 'producten' dient te worden vervangen door 'goederen'.

2.1.3 Progressieve prijsverminderingen

Artikel 12 van het voorontwerp van wet voegt het art. VI.19 aan het WER toe, dat meldt dat een progressieve prijsvermindering met behoud van de initiële referentieprijs mogelijk is tijdens een ononderbroken periode van progressief verhoogde kortingen, maar laat daarbij de keuze of het om een ononderbroken periode zonder vastgelegde termijn moet gaan, dan wel om een ononderbroken periode die niet langer dan dertig dagen mag duren.

De brc Verbruik wenst in dit kader te verwijzen naar de posities opgenomen in het vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn¹¹. Zij is van oordeel dat de Belgische omzettingwet dient te voorzien dat wanneer de prijsvermindering progressief wordt verhoogd, de vorige prijs de prijs is zonder prijsvermindering, voorafgaand aan de toepassing van de eerste prijsvermindering van de progressieve prijsverminderingfase. Hierover moet uiteraard transparant aan de consument worden gecommuniceerd opdat er geen verwarring ontstaat.

De brc Verbruik vraagt om een verduidelijking toe te voegen dat de doorstreepte prijs gedurende de hele soldenperiode de laagste prijs is van de periode van dertig dagen die de eerste dag van de solden onmiddellijk voorafgaat, met andere woorden dat er voor de kortingen in de soldenperiode wordt bepaald dat de referentieprijs deze moet zijn van de dertig dagen voorafgaand aan de eerste soldendag.

De brc Verbruik geeft de voorkeur aan een progressieve prijsvermindering met behoud van de initiële referentieprijs tijdens een ononderbroken periode van progressief verhoogde kortingen die niet langer dan dertig dagen mag duren. Een ononderbroken periode met vastgelegde termijn zorgt immers voor een grotere transparantie en rechtszekerheid ten aanzien van de consument. Men vermijdt immers dat het door een veelheid aan acties voor de consument niet meer duidelijk is wat de 'normale' prijs is. Een ononderbroken periode met vastgelegde termijn is tevens eenvoudiger toe te passen en gemakkelijker te controleren.

---

¹¹ [CRB 2020-1320](#) Modernisering Consumentenrechten (omzetting 'Omnibus'-richtlijn), 2.2.2.3 Progressieve prijsverminderingen.

Bovendien ligt het concept van een ononderbroken periode die niet langer dan dertig dagen mag duren in de lijn van het vroegere artikel 29 van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming¹² dat stelde dat 'de referentieprijs de laagste prijs is die in de voorgaande maand werd aangerekend en als het goed de voorgaande maand niet te koop werd aangeboden, dan is de referentieprijs de laagste prijs die in de verkoopperiode werd aangerekend'.

De brc Verbruik wenst wel te benadrukken dat de termijn van dertig dagen voor sommige goederen (vb. salon) zeer kort is.

Ten slotte stelde de brc Verbruik in haar vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn¹³ de volgende vraag: 'Wanneer een onderneming elke woensdag korting geeft op een bepaald product, wordt deze verminderde prijs dan als de 'vorige prijs' beschouwd?' Dit zou volgens de brc Verbruik onbillijk zijn, de consument weet immers dat het om een wekelijkse korting gaat en niet om de basisprijs van het goed. De memorie van toelichting van dit voorontwerp van wet antwoordt hierop dat artikel 11 van het voorontwerp van wet wekelijks weerkerende kortingen toelaat, bijvoorbeeld elke woensdag een korting op een bepaald goed, en dat, in geval van wekelijkse woensdagkortingen, de referentieprijs de prijs is die de voorafgaande woensdag werd toegepast voor zover dit de laagste prijs is die door de onderneming werd toegepast gedurende de referentieperiode van dertig dagen voorafgaand aan de aankondiging van prijsvermindering. De vraag van de brc was echter of wekelijkse weerkerende kortingen die tijdens een referentieperiode vallen voor het bepalen van de referentieprijs als 'vorige prijs' kunnen worden beschouwd. Zij vraagt dat dit in de memorie van toelichting wordt verduidelijkt. Indien wekelijkse weerkerende kortingen als 'vorige prijs' kunnen worden beschouwd, dan vraagt de brc Verbruik om dit aan de lijst van praktijken waarop de regels inzake aankondiging van prijsvermindering niet van toepassing zijn, toe te voegen.

2.2 Maatregelen teneinde de legitieme belangen van consumenten met betrekking tot agressieve of misleidende marketing- of verkooppraktijken te beschermen

Artikel 24 van het voorontwerp van wet voegt aan art. VI.66 van het Wetboek van Economisch Recht een tweede paragraaf toe. Hieruit blijkt dat 'de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, voor de sectoren die Hij aanwijst, maatregelen kan nemen, teneinde de legitieme belangen van consumenten met betrekking tot agressieve of misleidende marketing- of verkooppraktijken te beschermen, in het kader van ongevroegde bezoeken door een onderneming bij de consument thuis of van excursies die worden georganiseerd door een onderneming met als doel of gevolg producten te promoten bij of te verkopen aan consumenten'.

Hoewel de brc Verbruik er de voorkeur aan had gegeven dit rechtstreeks in het WER op te nemen, stelt zij tevreden vast dat de brc Verbruik wettelijk verplicht om advies moet worden gevraagd wanneer een dergelijk koninklijk besluit zou worden opgesteld.

---

¹² Art. 29 van de Wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, 'Als het goed dat in solden wordt verkocht te koop werd aangeboden gedurende de maand die de soldenperiode voorafgaat in hetzelfde verkooppunt of via dezelfde verkooptechniek, moet de gevraagde prijs minder bedragen dan de referentieprijs, zijnde de laagste prijs die de onderneming voor dat goed tijdens die maand heeft gevraagd in dat verkooppunt of via die verkooptechniek. Wanneer het goed dat in solden wordt verkocht niet te koop werd aangeboden gedurende de maand die de soldenperiode voorafgaat, moet de gevraagde prijs minder bedragen dan de referentieprijs, zijnde de laagste prijs die de onderneming voor dat goed in het verleden heeft gevraagd, ongeacht het verkooppunt of de gebruikte verkooptechniek. Bij vermelding van de prijs met gebruik van een in artikel 27, tweede lid, bedoelde benaming, wordt ook de referentieprijs vermeld, of wordt informatie gegeven die het de gemiddelde consument mogelijk maakt die referentieprijs onmiddellijk en gemakkelijk te berekenen.'

¹³ [CRB 2020-1320](#) Modernisering Consumentenrechten (omzetting 'Omnibus'-richtlijn), 2.2.1.2 De 'Vorige prijs'.

2.3 Optie om de toepassing van de sancties te beperken tot bepaalde situaties

Artikel 36 van het voorontwerp van wet voorziet bijkomende sancties, waaronder sancties in geval van inbreuken op de Richtlijn onrechtmatige bedingen (1993/13/EG).

Uit de memorie van toelichting van artikel 36 van het voorontwerp van wet blijkt dat men besloten heeft om geen onderscheid in verschillende categorieën van onrechtmatige bedingen te hanteren. Er dient bijgevolg voor alle bedingen die als oneerlijk aangemerkt kunnen worden, een sanctie voorhanden te zijn. Dit betreft zowel bedingen uit de zwarte lijst van artikel VI.83, WER, die in alle gevallen als onrechtmatig beschouwd worden als bedingen die een kennelijk onevenwicht scheppen tussen de rechten en plichten van de partijen ten nadele van de consument zoals bedoeld in artikel I.8, 22°, WER.

Volgens de memorie van toelichting, zou dergelijk onderscheid in verschillende categorieën van onrechtmatige bedingen kunstmatig zijn en de Economische Inspectie belemmeren in het uitoefenen van haar toezicht. Elk type onrechtmatig beding kan namelijk een negatieve impact hebben op de consumenten.

De brc Verbruik wenst in dit kader te verwijzen naar haar vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn¹⁴, waarin zij unaniem geoordeeld heeft dat het aangewezen is gebruik te maken van de mogelijkheid die de richtlijn biedt om de administratiefrechtelijke sancties waarvan sprake in de gewijzigde Richtlijn 93/13/EEG te beperken tot:

- enerzijds de situaties waarin een contractueel beding door het Belgisch recht als zwart beding wordt opgevat (d.i. de lijst van 33 bedingen die "in elk geval onrechtmatig" zijn uit artikel VI.83 van het Wetboek van Economisch Recht);
- anderzijds de situaties waarin een onderneming contractuele bedingen blijft gebruiken, terwijl ze als oneerlijk werden aangemerkt door de ondernemingsrechtbank als gevolg van een vordering tot staking ingesteld door een vereniging ter verdediging van consumentenbelangen (Boek XVII, Titel 1 van het Wetboek van Economisch Recht).

De brc Verbruik benadrukt dat een beding dat kennelijk onevenwichtig is en dus onrechtmatig, in elk geval privaatrechtelijk bestraft wordt met de nietigheid van het beding in kwestie (artikel VI.84 van het Wetboek van Economisch Recht). De onderneming zal zich dus niet op dit beding kunnen beroepen, het wordt niet gematigd, maar uit de overeenkomst geschrapt. De brc Verbruik is van oordeel dat deze privaatrechtelijke sanctie volstaat - maar in de praktijk niet steeds eenvoudig voor de consument te verkrijgen is - wanneer het niet om een zwart beding gaat of om een beding dat eerder door de ondernemingsrechter als onrechtmatig werd aangemerkt in het kader van een vordering tot staking.

---

¹⁴ [CRB 2020-1320](#) Modernisering Consumentenrechten (omzetting 'Omnibus'-richtlijn), 2.1.2 Optie om de toepassing van de sancties te beperken tot bepaalde situaties (richtlijn 1993/13/EG).

2.4 Waardevermindering van het teruggestuurde goed

De brc Verbruik merkte reeds in haar vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn¹⁵ op dat de richtlijn de afwikkeling van de vergoeding voor de waardevermindering van een door de consument teruggestuurd goed, niet regelt, noch, a fortiori, de bewijslast.

Wat betreft de bewijslast is er wel rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU die duidelijk maakt dat de bewijslast met betrekking tot het gebruik van het goed bij de onderneming rust¹⁶.

De brc Verbruik stelde vast dat volgens de FOD Economie de vergoeding voor waardevermindering niet op automatische wijze bij de terugbetaling in mindering kan worden gebracht van het bedrag verschuldigd aan de consument die zijn herroepingsrecht heeft uitgeoefend en aldus terugbetaling moet ontvangen van alle door hem betaalde bedragen. De FOD Economie baseert zich voor deze interpretatie op de toepassing van het principe van de schuldvergelijking (artikel 1289-1291 B.W.). De brc Verbruik merkt echter op dat deze interpretatie weinig bekend en niet algemeen aanvaard is. Zij heeft daarom in haar vorige advies omtrent de omzetting van de 'Omnibus'-richtlijn aangegeven voorstander te zijn om deze problematiek in de wet zelf te regelen. De brc Verbruik merkt echter op dat hieromtrent in het voorontwerp van wet of in de memorie van toelichting niets is terug te vinden, en vraagt dat dit nog in het voorontwerp van wet kan worden geregeld.

---

¹⁵ [CRB 2020-1320](#) Modernisering Consumentenrechten (omzetting 'Omnibus'-richtlijn), 2.5 Waardevermindering van het teruggestuurde goed.

¹⁶ [Arrest van het HvJ van de EU van 3 september 2009 C-489/07, ro 27.](#)